

Statistikaflevering uge 5

Opgave 1 I en produktion af skinker er spredningen på pH-niveauet for et år siden bestemt til $\sigma = 0,15$. Produktionstallene fra den sidste uge viser at standardafvigelsen er $s = 0,10$ for 25 målinger. Er den nye spredning signifikant lavere end den oprindeligt bestemte?

Vi bruger χ^2 -test til sammenligning af spredningerne.

$$H_0: \sigma \geq \sigma_0$$

$$H_1: \sigma < \sigma_0$$

Vi beregner så teststørrelsen,

$$\chi^2 = \frac{s^2 \cdot f}{\sigma_0^2} = \frac{0,10^2 \cdot (25 - 1)}{0,15^2} = 10,667. **$$

Acceptområdet er

$$\alpha = 5\%: [\chi_\alpha^2(f); \infty[= [\chi_{0,05}^2(24); \infty[= [13,85; \infty[$$

$$\alpha = 1\%: [\chi_\alpha^2(f); \infty[= [\chi_{0,01}^2(24); \infty[= [10,86; \infty[$$

$$\alpha = 0,1\%: [\chi_\alpha^2(f); \infty[= [\chi_{0,001}^2(24); \infty[= [8,08; \infty[$$

H_0 kan altså afvises med 2 stjerner, og der er derfor statistisk bevis for, at den nye spredning er signifikant lavere end den gamle.

Opgave 2 Fra to partier af jordbærmarmelade udtages prøver hvori sukkerindholdet analyseres:

Parti	Sukkerindhold	\bar{x}	s
A	55.0, 53.2, 51.4, 49.8, 50.5, 53.5, 52.2, 56.0, 54.1, 56.6	53.2	2.28
B	56.7, 59.2, 55.9, 54.3, 53.4, 57.4, 53.0, 51.2, 53.4, 54.8	54.9	2.38

Er der forskel på sukkerindholdet i de to partier?

Vi starter med at kigge på, om der er varianshomogenitet, hvilket betyder, at vi skal have fat i en F-test.

$$H_0: \sigma_A = \sigma_B$$

$$H_1: \sigma_A \neq \sigma_B$$

Vi kan så beregne teststørrelsen:

$$F = \frac{s_{\max}^2}{s_{\min}^2} = \frac{2,38^2}{2,28^2} = 1,09$$

Acceptområde:

$$\alpha = 5\%: [1; F_{1-\alpha/2}(f_{\max}, f_{\min})[= [1; F_{0,975}(9,9)[= [1; 4,03]$$

$$\alpha = 1\%: [1; F_{1-\alpha/2}(f_{\max}, f_{\min})[= [1; F_{0,995}(9,9)[= [1; 6,54]$$

$$\alpha = 0,1\%: [1; F_{1-\alpha/2}(f_{\max}, f_{\min})[= [1; F_{0,9995}(9,9)[= [1; 12,1]$$

H_0 accepteres, og det kan altså ikke afvises, at $\sigma_A = \sigma_B$.

Da vi nu har bekræftet varianshomogeniteten, kan vi fortsætte til t-test.

$$H_0: \mu_A = \mu_B$$

$$H_1: \mu_A \neq \mu_B$$

Vi beregner først s_{pool}^2

$$s_{\text{pool}}^2 = \frac{s_1^2 \cdot f_1 + s_2^2 \cdot f_2}{f_1 + f_2} = \frac{2.28^2 \cdot 9 + 2.38^2 \cdot 9}{9 + 9} = 5.43,$$

og så teststørrelsen

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{s_{\text{pool}} \cdot \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}} = \frac{53.2 - 54.9}{\sqrt{5.43} \cdot \sqrt{\frac{1}{10} + \frac{1}{10}}} = -1.631.$$

Acceptområdet er

$$\alpha = 5\%: |t| \leq t_{1-\alpha/2}(f_1 + f_2) = t_{0.975}(18) = 2.101$$

$$\alpha = 5\%: |t| \leq t_{1-\alpha/2}(f_1 + f_2) = t_{0.995}(18) = 2.878$$

$$\alpha = 5\%: |t| \leq t_{1-\alpha/2}(f_1 + f_2) = t_{0.9995}(18) = 3.922$$

H_0 accepteres, og det kan altså ikke afvises, at $\mu_A = \mu_B$. Det kan altså ikke afvises at sukkerindholdet i de to partier er ens.

Opgave 3 To substrater, PCA og jernagar (JA), sammenlignes. Der foretages 7 parallelle udsåninger af 5 homogeniserede og poolede fisk på hvert medium. Følgende total-kimtal registreres:

Substrat	Total-kimtal (10^2 kim/ml)							\bar{x}	s
PCA	131	253	101	214	158	98	127	154.6	58.62
Jernagar	196	132	79	125	97	133	102	123.4	37.78

a.) Undersøg om forsøgene viser, at de 2 substrater er lige egnede til tælling af totalkim.

Vi undersøger først, om der er varianshomogenitet,

$$H_0: \sigma_1 = \sigma_2$$

$$H_1: \sigma_1 \neq \sigma_2$$

Vi kan så beregne teststørrelsen,

$$F = \frac{s_{\max}^2}{s_{\min}^2} = \frac{(58.62 \cdot 10^2)^2}{(37.78 \cdot 10^2)^2} = 2.408.$$

Acceptområdet er

$$\alpha = 5\%: [1; F_{1-\alpha/2}(f_{\max}, f_{\min})] = [1; F_{0.975}(6, 6)] = [1; 5.82]$$

$$\alpha = 1\%: [1; F_{1-\alpha/2}(f_{\max}, f_{\min})] = [1; F_{0.995}(6, 6)] = [1; 11.07]$$

$$\alpha = 0.1\%: [1; F_{1-\alpha/2}(f_{\max}, f_{\min})] = [1; F_{0.9995}(6, 6)] = [1; 25.6]$$

H_0 accepteres, og det kan altså ikke afvises, at der er varianshomogenitet.

Da vi nu har bekræftet varianshomogeniteten, kan vi fortsætte til t-test.

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

Vi beregner først s_{pool}^2

$$s_{\text{pool}}^2 = \frac{s_1^2 \cdot f_1 + s_2^2 \cdot f_2}{f_1 + f_2} = \frac{(58.62 \cdot 10^2)^2 \cdot 6 + (37.78 \cdot 10^2)^2 \cdot 6}{6 + 6} = 2.432 \cdot 10^7,$$

og så teststørrelsen

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{s_{\text{pool}} \cdot \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}} = \frac{154.6 - 123.4}{\sqrt{2.432 \cdot 10^7} \cdot \sqrt{\frac{1}{7} + \frac{1}{7}}} = 0.0118.$$

Acceptområdet er

$$\alpha = 5\%: |t| \leq t_{1-\alpha/2}(f_1 + f_2) = t_{0.975}(12) = 2.179$$

$$\alpha = 5\%: |t| \leq t_{1-\alpha/2}(f_1 + f_2) = t_{0.995}(12) = 3.055$$

$$\alpha = 5\%: |t| \leq t_{1-\alpha/2}(f_1 + f_2) = t_{0.9995}(12) = 4.318$$

H_0 er accepteret, og det kan altså ikke afvises, at $\mu_1 = \mu_2$. Man må altså konkludere, at substraterne er lige egnede til kimtælling.

b.) Beregn for hvert substrat 95% konfidensinterval for kimtallet.

Vi stater med at kigge på PCA.

$$\begin{aligned} \text{Kimal}_{\text{PCA}} &= \frac{\sum C}{\sum V} = \frac{(131 + 253 + 101 + 214 + 158 + 98 + 127) \cdot 10^2 \text{kim}}{7 \text{mL}} = 154.57 \cdot 10^2 \text{kim/mL} \\ &\approx 1,5 \cdot 10^4 \text{kim/mL}. \end{aligned}$$

Konfidensintervallet kan nu bestemmes:

$$\begin{aligned} \left[\text{Kimal} \pm 1.96 \cdot \frac{\sqrt{C}}{V} \right] &= \left[1,5 \cdot 10^4 \text{kim/mL} \pm 1.96 \cdot \frac{\sqrt{(131 + 253 + 101 + 214 + 158 + 98 + 127) \cdot 10^2 \text{kim}}}{7 \text{mL}} \right] \\ &= [1,5 \cdot 10^4 \text{kim/mL} \pm 92.1 \text{kim/mL}] \\ &= [1.49 \cdot 10^4; 1.51 \cdot 10^4] \end{aligned}$$

Vi kigger nu på Jernagar.

$$\begin{aligned} \text{Kimal}_{\text{JA}} &= \frac{\sum C}{\sum V} = \frac{(196 + 132 + 79 + 125 + 97 + 133 + 102) \cdot 10^2 \text{kim}}{7 \text{mL}} = 123.43 \cdot 10^2 \text{kim/mL} \\ &\approx 1,2 \cdot 10^4 \text{kim/mL}. \end{aligned}$$

Konfidensintervallet kan nu bestemmes:

$$\begin{aligned} \left[\text{Kimal} \pm 1.96 \cdot \frac{\sqrt{C}}{V} \right] &= \left[1,2 \cdot 10^4 \text{kim/mL} \pm 1.96 \cdot \frac{\sqrt{(196 + 132 + 79 + 125 + 97 + 133 + 102) \cdot 10^2 \text{kim}}}{7 \text{mL}} \right] \\ &= [1,2 \cdot 10^4 \text{kim/mL} \pm 82.3 \text{kim/mL}] \\ &= [1.19 \cdot 10^4; 1.21 \cdot 10^4] \end{aligned}$$